

ANTIGONE (sophocles)

bewerking en regie: Hans Sibbel

© NNT / Hans Sibbel

0

(Antigone en Haimon liggen op groot beestenveld. Je hoort krekels.)
Haimon masseert hand Antigone.

Antigone
Soms zou ik willen dat ik jou meer tijd kan geven. Van mij.
Mijn tijd.

Haimon
Lieve Antigone, dat moet je niet zeggen.

Antigone
Ik meen het Haimon. Je geniet van elke seconde. Je hebt zoveel ideeën.

Haimon
Als wij twee glazen wijn moesten drinken, met in 1 van de glazen gif zou ik ze alle twee opdrinken.

Antigone
Als er een voertuig aankwam terwijl jij overstak zou ik voor het voertuig gaan liggen.

Haimon
Als jij door een voertuig werd overreden zou ik onder het volgende springen.

Antigone
Als jij door een ongeluk je hand zou kwijt raken zou ik mijn hand afhakken zodat ik voel wat jij voel.

Haimon
Als jij een been zou verliezen zou ik die van mij sterker maken zodat ik je kan helpen.

Antigone
Als jij zo oud wordt dat je me niet meer herkent zou ik je elke dag wijn brengen en vergeven en heel hard in je gezicht roepen, IK BEN HET, ANTIGONE.

Haimon
Als ik zo oud wordt dat ik je niet meer herken zou ik elke dag denken, wat een lekker ding en verliefd op je worden.

Antigone
Als ik een dag zonder je ben kost me dat twee dagen van mijn leven.

Haimon

Als ik een uur zonder je ben lijkt het tien jaar en verbaas ik me dat je nog steeds niet grijs bent.

Antigone

Als jij een minuut weg bent hou ik mijn adem in omdat jij me nooit zou laten stikken.

Haimon

Als ik je een seconde niet zie duurt die langer dan een gewone seconde en denk ik dat tijd geen constante is maar relatief en afhankelijk is van de liefde tussen mensen en dat als iedereen van elkaar zou houden zoals wij de tijd stil zou staan en we eeuwig zouden leven. En dat in 1 seconde hè.

Antigone

Als jij er een halve seconde niet bent ben je gewoon even onzichtbaar, want jij kan alles.

Haimon

Als jij er een flits niet bent schreeuw ik om hulp maar voordat de lucht uit mijn mond is zie ik je en maak ik er snel een kus van.

Antigone

Als ik er ooit achter kom waarom het heelal oneindig is vertel ik het alleen aan jou.

(Kijken elkaar lang aan.)

Haimon

Ik wil zo graag dat je er bent.

Antigone

Dan zal ik er altijd zijn.

1

(Antigone en Haimon)

Ismene

Antigone. Antigone.

Antigone

We zijn hier. Ismene, lieve zus, we zijn hier.

Ismene

Onze broers zijn dood. Het is afgelopen. De oorlog is voorbij. Ze zijn dood.

Haimon

O liefje.

Polyneices en Eteocles alle twee dood. Hoezo alle twee dood. Waarom.

Ismene

Ik hoorde het vanmorgen en ben meteen hierheen gekomen. Er komt een wachter aan van het front. Hij weet meer.

Antigone

Ik geloof het niet. Alle twee dood. Het kan toch gewoon niet. Het kan niet.

Haimon

Is Creon nu koning.

Antigone

Weet je zeker dat zij het waren. Hoe kan je dat zeker weten. Wie heeft het je verteld.

(Er stormt een wachter binnen)

Ismene

Het is zo. Het is gewoon zo.

Wachter1

Haimon. Antigone.

Antigone

(Rent naar de wachter. Valt hem bijna aan)

Zijn mijn broers dood. Zijn Eteocles en Polyneices vermoord. Kom je van het front. Heb je het gezien.

Wachter1

Ja, ze zijn dood.

De belegering is voorbij. Antigone.
Je broers hebben elkaar vermoord.

Antigone

(Slaat wacht op borst)

Wat.

Je bent gek. Je bent gestoord. Hoezo, elkaar vermoord. Hoezo vermoord.

Haimon

(Moet Antigone met beide armen vasthouden.)

Rustig Antigone. Die wachter kan er ook niks aan doen dat hij met dit nieuws komt.

Is mijn vader nu koning.

Ismene

(Staat ook te dicht op de wachter)

Dat is onmogelijk. Ze zouden elkaar nooit vermoorden. Ze zijn familie. Wij zijn familie. Was het een ongeluk. Wie heeft ze vermoord.

Wachter1

Luister. Ik wil graag alles vertellen wat ik weet. Maar, kom op.

Haimon.

Haimon

(Houdt Antigone vast en probeert Ismene weg te trekken.)

Laat het hem vertellen. Antigone. Ismene.

Wachter1

Nou ja, het hield niet op. Polyneices viel ons aan, elke dag, je wist nooit wanneer. Maar Eteocles hield stand. Ze hielden het graan tegen. We konden niet bij het vee. We zaten zonder eten, het volk had geen eten meer, geen drinkwater. Eteocles wilde weer met Polyneices praten. Ze spraken af buiten de poort. Ik kon het vanaf de muur zien. Ze praten en Polyneices trok zijn wapen. Eteocles verdedigde zich. Het enige wat je zag was twee mannen die vochten. Ze waren even sterk. Niemand durfde in te grijpen. Het duurde een uur. Misschien langer. Soms stopte ze even en dachten we dat ze weer gingen praten. Ze schreeuwden iets. Ze hakten op elkaar.

Eteocles ging neer. We stormden de poort uit. Polyneices keek naar hem en zakte ook in elkaar.

Toen we bij ze waren ze alle twee dood. Leeggebloed. De grond plakte aan mijn laarzen.

De aanhangers van Polyneices zijn gevlucht. De stad is weer van ons.

Antigone

Mijn broers. Alle twee dood. Waarom. Waarom. Het kan niet.

Ismene

Je weet toch hoe ze waren. Even koppig. Even slim.

Haimon

(Aan wachter)

Is mijn vader nu koning. Is Kreon koning.

Wachter1

Ja. Natuurlijk. Na Eteocles en Polyneices is hij de eerste rechthebbende. We zijn trouw aan Creon. Hij houdt over twee uur een toespraak.

Antigone

Waar zijn ze nu. Zijn ze in de stad. Zijn ze hier. Ik moet ze zien. Ik moet ze zelf zien.

Ismene

We gaan met je mee. Zeg waar ze zijn.

Wachter1

(Kijkt naar Haimon. Zoekt steun.)

Eteocles ligt bij de poort.

Antigone

Kom we gaan.

Ismene

En waar is Polyneices.

Wachter1

Die is.....ligt buiten.

Ismene

Wat buiten. Hoezo buiten. Ze zijn toch samen gesneuveld.

Wachter1

Polyneices ligt nog in het veld.

Haimon

Hoezo in het veld. Wat is er aan de hand.

Wachter1

(Doet onbewust stap naar achter.)

Niemand mag hem aanraken.

Haimon

Wat. Hoezo, niemand mag hem aanraken.

Antigone

Dan halen wij hem op. Kom, we gaan eerst Polyneices halen.

Wachter1

Creon heeft het verboden.

Ismene

Wat zeg je. Creon. Waarom heeft Creon verboden Polyneices aan te raken.

Wachter1

Weet ik niet. Ik weet alleen dat Creon heeft afgekondigd dat wie Polyneices begraaft wordt gestenigd. Dat is alles wat ik weet.

Antigone

(Zakt in elkaar)

Ismene

(Valt wachter weer aan)

Vertel wat je weet. Je weet waarom. Je weet het. Waarom mogen we onze broer niet begraven.

Haimon

(Helpt Antigone)

Laat hem. Laat hem Ismene. Ga. Ga wachter we weten genoeg.

(Wachter AF.)

Ismene

Wat is er met onze familie aan de hand. Het lijkt wel of we de dood aan onze reet hebben kleven. Zijn wij een soort ziekte die uitgeroeid moet worden. Wat staat ons te wachten.

Antigone

Het maakt niet meer uit.

Ismene

Wat bedoel je.

Antigone

Dit. Alles. Het is nutteloos. Jij. Haimon. Alles wat we hadden.

Haimon

Praat niet zo. Je verdriet is te erg, maar praat niet zo. We komen er samen uit.

Antigone

Ja. Zeker. We komen er uit.

Ik wil er niet uitkomen. Het maakt me niks meer uit. Het gaat nergens heen.

Ismene

Ik begrijp Creon niet. Wat bezielt je vader zoiets te doen. Waarom zouden we een dode niet mogen begraven. Waarom doet hij dat.

Haimon

Laten we naar Eteocles gaan. Daarna zien we verder.

Antigone

We moeten ze begraven.

Ik weet niet hoe, maar we kunnen hem niet boven de grond laten liggen.

Ismene

Help ons Haimon. Het is je vader. Als we het samen doen zal hij ons niks doen.

Antigone

Nee, Ismene. Het zijn onze broers. Onze familie. Laat Haimon erbuiten.

Haimon

Ik kan met hem praten.

Ismene

Hij is dood. Waarom zou Creon iets tegen een dode hebben.

Antigone

Je weet dat ik hem moet begraven. Ik kan hem niet boven de grond laten rotten.

Ismene

Doe het niet. Asjeblieft. Hij zal je straffen.

Antigone

Wat zeg je. Je eigen broer. De vogels zullen zijn ogen uitpikken.

Haimon

Ik moet met hem praten.

Antigone

Heb je geen eer Ismene. We zijn toch geen beesten. Zie je de wilde honden van zijn vlees eten.

Haimon

Ik ga met hem praten.

Ismene

Hou op Antigone. Je slaat op hol. Als je wordt gestenigd dan..

Haimon

Ik beloof dat ik met hem ga praten. Ze wordt niet gestenigd. Ik laat je niet stenigen. Ik ga naar Creon toe.

Liefste, wacht tot ik terug ben. Beloof je dat.

Antigone

Maar je snapt toch dat ik hem moet begraven.

Ismene

Hij snapt het. Ik snap het. Doe het niet.

Laat een ander het voor je doen. Laat iemand anders hem begraven voor je. Iemand die kan vluchten. Je hebt het geld.

Antigone

Dat is laf. Nooit, nooit zal ik laf zijn. Oidipus onze vader was niet laf, hij was een moederneuker, maar nooit laf. Polyneices was niet laf. Eteocles was niet laf. Wij zijn geen laffe familie. (AF)

Ismene

Je weet hoe ze is. Ze gaat het echt doen.

Haimon

Maar het is wel mijn vader. Ik hou zo van Antigone. Ik zal zorgen dat haar niets overkomt. Ik beloof het je.

(Af)

2

Creon

(Oefent toespraak)

Vrienden, mijn stadsgenoten,

Ons geliefde Thebe is aan een ramp ontkomen.

De belegering is afgelopen. Thebe is weer vrij maar het heeft twee grote mannen het leven gekost. Ik sta hier voor jullie als jullie nieuwe koning. Eteocles is dood. En Polyneices is dood.

Spinductor

Ja, Creon, is goed. Voor je verdergaat, ik heb toch het gevoel dat je nog duidelijker moet laten blijken hoe belangrijk Thebe voor je is.

Ik weet dat, maar die mensen horen je voor het eerst. Je bent hun nieuwe koning.

Creon

Ik ben blij dat je me helpt. Ik heb altijd geroepen dat ik een betere koning zou zijn dan die twee opgeschoten vechthanen maar hoe zullen de mensen reageren als het op deze manier gaat.

Het is toch ongelooflijk dat die twee elkaar gedood hebben. En opeens ben ik koning.

Spinductor

Ze waren niet populair. En het volk kent jou nauwelijks. Ik denk dat ze de kat uit de boom kijken. Daar moet je gebruik van maken. Je hebt het voordeel van de twijfel. Laat ze vooral voelen dat Thebe jouw stad is.

Creon

Die lul van een Polyneices. Wat bezielt die gek een stad aan te vallen. Ik weet dat Eteocles had beloofd na een jaar hem op de troon te laten. Maar je gaat toch niet een stad aanvallen. Het waren broers.

(Toespraak)

Eteocles is dood. En Polyneices is dood.

Thebe is ons huis. Mijn huis. Het zijn onze straten, onze pleinen waar onder de platanen op zomeravonden de gezinnen flaneren, onze prachtige gebouwen.

Thebe is onze geboortegrond die veiligheid biedt.

Deze stad is een grootse stad.

Het mijn taak deze stad voor onheil te behoeden en te laten bloeien als nooit tevoren.

En laat ik hier heel duidelijk over zijn.

Spinductor

Sorry. En noem ergens de toekomst. Ik voel dat je alles meent, maar het kan geen kwaad woorden als toekomst en kinderen te gebruiken. Het is een beetje een trucje, dat weet ik, maar dat werkt nou eenmaal.

Creon
(Toespraak)

En als koning, als uw nieuwe koning, is het mijn taak deze stad voor onheil te behoeden en te laten bloeien als nooit tevoren.
Voor ons en onze kinderen.
En laat ik hier heel duidelijk over zijn
Ik ben uw koning en mijn toewijding aan Thebe is onvoorwaardelijk.
Ik zal mij nooit door angst laten leiden. Ik zal mij nooit van mijn koers laten brengen. Mijn doel is helder.
Ik acht Thebe hoger dan mijn beste vriend. Deze stad gaat mij voor alles.

Spindoctor
Toekomst.

Creon
(Toespraak)

De toekomst van de stad gaat mij voor alles.
Daarvoor ben ik uw koning.
Eteocles was een vriend. Een familielid. Hij heeft voor ons gevochten. Hij heeft de stad verdedigd. En betaalde met zijn dood. Hij verdient alle eer die we hem kunnen geven. Hij zal eeuwig rusten tussen de doden.
Zijn broer Polyneices was ook familie. Polyneices maakte aanspraak op de troon en daar is deze hele oorlog om te doen geweest.
En wie er gelijk had en waarom, laat daar de rechters over oordelen. Maar nooit, nooit zal iemand Thebe aanvallen en een volk gijzelen om zijn gelijk te halen. Jullie hebben honger geleden. Er was geen drinkwater meer. Geen aanvoer van vis.
Polyneices is de vijand. We kunnen niet zwak zijn. Nooit. Met het oog op de toekomst. Vijanden betonen we geen eer. Ook niet na hun dood.
Niemand zal hem aanraken tot de wind hem over de horizon heeft weggeblazen.
(Wachter1 stormt binnen)
Op straffe van steniging

Wachter1
Koning. Koning. Ik heb groot nieuws.

Spindoctor
Waar kom jij vandaan. We zijn even bezig.

Wachter1
Buiten. Buiten de poort.

(Spindoctor gebaart dat hij even moet wachten)

Wachter1
(Loopt naar spindoctor)
Kom op. Dit is echt belangrijk.

(Spindoctor gebaart dat hij moet praten)

Koning. Het lijk is begraven. Iemand heeft het lijk begraven. Ik was het niet.

Spindoctor
Shit

Creon
Wat. Polyneices. Begraven. Nu al.
Graaf het meten weer op.
Welke gek zou zoiets doen. Er staat steniging op.

Wachter1
Ik weet het niet koning. Als ik het gedaan zou hebben zou ik het weten, maar ik was het niet. We zagen het vanochtend.

Spindoctor
Hoezo 'zagen het vanochtend'. Jullie moesten toch de wacht houden.

Wachter1
Ja, je staat niet de hele tijd naar zo'n lijk te staren. Zo gaat dat niet. Fulltime bewaking is te duur. Je gaat om de beurt kijken. En vanmorgen was hij weg. Of weg, begraven. De grond eromheen was glad, geen sporen. En het lijk was niet echt in een graf maar er was zand overheen gestrooid. Je zou kunnen zeggen dat hij niet echt begraven was. Alsof iemand ons wilde laten twijfelen. Maar iemand had hem soort van begraven.

Spindoctor
Hij is dus begraven. Door wie.

Wachter1
Toen we het zagen was er paniek. Je doet alles voor je stad er dan gebeurt dit. We dachten eerst dat een van ons het gedaan had. Ik was het niet. Iemand riep dat we elkaar moesten ondervragen.

Creon
Ja, ja. Ga uitzoeken wie het gedaan heeft. Zo moeilijk moet dat niet zijn. Iemand moet iets gezien hebben.

Wachter1
Er gaan geruchten dat de aanhangers van Polyneices het hebben gedaan.

Creon
Niks geruchten. Wat hebben we aan geruchten. Ik moet het weten. Wie heeft het gedaan. Geruchten zijn bedoeld om een dwaalspoor te maken. Wachters kunnen worden omgekocht.

Geef deze man 5 munten en hij verraaft zijn eigen moeder nog. Geef deze man tien munten en hij verraaft zichzelf! En dan het geld verzuipen omdat je je schuldig voelt.

De volstrekte nutteloosheid van sommige levens. Soms heb ik het gevoel dat ik een stal met varkens regeer.

Maar de handen die Polyneices begraven hebben moeten gestraft worden. En jij gaat ze vinden. Anders ga je schreeuwen om de dood en zal ik je beantwoorden met meer foltering.

Wachter1

Jawel koning. Maar ik heb het niet gedaan.

Creon

Wat bazel je nou. Je bent een wachter. De wachters hebben het lijk niet goed bewaakt. Dus zijn jullie schuldig. Hoe moeilijk is dat. Neem je verantwoordelijkheid man. Je bent een kruiper. Ik walg van je.

Wachter1

Dus ik kan nu gaan.

Creon

Nee. Ik ben heel geïnteresseerd in je hobby's.
(Creon loopt af).

Spindoctor

Moet je niet naar mij kijken.

Wachter1

Lekker makkelijk hè, orders geven.
(Wachter af)

3

(Wachter1 komt op met Antigone)

Spindoctor

Antigone. Ah, nee. Heb jij Polyneices begraven.
Heb jij wachters omgekocht.

Wachter 1

Ik ben niet omgekocht. Ik was het niet en ik ben niet omgekocht. Is het nou zo moeilijk te geloven dat we gewoon ons werk doen. Iemand roept iets en hopla, ik kan mijn hele leven uitleggen waarom het niet zo is. Hier. Antigone. Zij heeft het gedaan. Zij heeft haar broer begraven. Waar is de koning.

Spindoctor

Ik laat hem halen.
Wie weten hiervan. Wie weten dat je Antigone hierheen hebt gebracht.

Wachter 1

Jij mag mij niet hè. Weet je, ik had gezworen hier nooit meer te komen. De vorige keer dat ik hier was kreeg ik een lading bagger over me heen waar de honden geen brood van lusten. Zo ben je een boodschapper en even later ben je een misdadiger die zich laat omkopen en gemarteld moet worden.
Maar je weet nooit hoe het loopt.
Dit lijkt me toch een mooie vangst.

Spindoctor

Antigone, heb jij Polyneices begraven.

Wachter1

Natuurlijk heeft ze het gedaan.
Ze is de dader die jullie zoeken. Ik hoef geen beloning, dat ik niet gemarteld ga worden is al beloning genoeg.
Raar hè, hoe iets wat onterecht zou gaan gebeuren opeens een beloning is als het niet gebeurt.

Creon (Op)

Heeft Antigone heeft mijn bevel genegeerd?

Wachter1

Zij heeft Polyneices begraven.

Creon

Antigone. Heb je Polyneices begraven.

Antigone
(Praat heel zacht)
Ik weet het niet.

Creon
Wat zeg je. Praat harder. Heb je Polyneices begraven.

Antigone
Ik weet het niet.

Wachter 1
Zeker. Met mijn eigen ogen heb ik gezien hoe ze het lijk begroef.

Creon
Stil. Antigone. Ja of nee.

Antigone
Nee. Ik heb het niet gedaan.

Creon
(kijkt naar wachter1.)
Ze heeft het niet gedaan.

Wachter1
Ze heeft het wel gedaan. Wij hebben haar betrapt.

Creon
Terwijl ze Polyneices begroef.

Wachter 1
Wij hebben het allemaal gezien. Wij. De wachters.
Ik was terug bij het lijk en we hebben het meteen weer opgegraven. Alle zand er weer vanaf. Het was goor.
Het stonk zo erg dat we om de beurt moesten werken, elke keer de adem inhouden, snel wat zand eraf, de volgende. Als je te lang bezig was moest je kotsen. Zo'n lijk bewaakt zichzelf.
En we hebben de wacht gehouden. Geen seconde hebben we het lijk uit het oog verloren. Er kan niemand anders bij geweest zijn.

Spindoctor
Dus jullie hebben Antigone het graf zien graven. Alleen.

Creon
Wat is er precies gebeurd.

Wachter1

We hebben het lijk weer boven de grond gelegd en we hebben een beschutte locatie gevonden om het in de gaten te houden.

Er stak een storm op. Het was raar. Het was warm, broeierig, en het leek eerst alsof het stof uit zichzelf van de grond los kwam. Je voelde bijna geen wind. Het zicht werd wazig. En toen begon het hard te waaien. Alles werd doordrongen van de stofdeeltjes, je kon bijna niet ademen. Het fijne zand plakte tegen je gehemelte.

Alles draaide om het lijk. We waren totaal gefocust op het lijk. We zagen het bijna niet meer. Er was een dikke mist van rode stof. Soms dikker, soms dunner. Alsof er wezens liepen.

Opeens zagen we iets bij het lijk. Duidelijk. Iemand was bezig met Polyneices. Zeker weten. En het was een vrouw.

Ze huilde, ze hief de armen omhoog. Ze haalde een bronzen kan uit haar tas, een prachtige kan. Hier, deze kan. Haar tas. Ze goot drie maal vloeistof over het lichaam en zegende het. Ze strooide het zand weer over het lijk. Het waaide natuurlijk gelijk weg maar ze ging door. Fanatiek ging ze door. Op het moment dat ze opstond stormden we tevoorschijn. Ze was kansloos. Ze deed geen enkele poging weg te rennen. Dit is er.

Creon

Antigone. Kijk me aan. Is dit waar?

Antigone

Ja. Ik heb Polyneices begraven.

Spindoctor

Daarnet twijfelde je nog.

Creon

(tegen Antigone)

Je wist dat het verboden was?

Antigone

Natuurlijk wist ik dat. Iedereen wist het.

Creon

Waarom. Wil je me uitdagen. Wil je me testen.

Antigone

Mijn eigen broer. Wat kan ik anders doen. Je kan je broer toch niet door de honden laten aanvreten. Ik heb geen keuze. Ik ben er heengegaan en zag hem liggen. Er was niemand in de buurt. Ik heb hem begraven. Ik had geen olie meegenomen. Dus ik ging terug om het graf te zegenen. Hij lag weer boven de grond.

En ik heb hem weer begraven. En ik zou het weer doen.

Ik heb mijn broer nu geëerd. Wat mijzelf betreft, ik zal aanvaarden wat er gaat gebeuren. Door uw toedoen ben ik voor een onmogelijke keuze gesteld en ik heb mijn hart, mijn liefde, de menselijke ziel, laten spreken.

Koning Creon, ik kan me niet voorstellen dat u niet precies hetzelfde zou hebben gedaan.

Creon

Antigone, blijkbaar moest dit een keer gebeuren.

Jij hebt altijd die enorme trots gehad. Die sterke wil.

Maar als je eer boven alles stelt verlies je de blik op de werkelijkheid.

En daar gaat die eer uiteindelijk over. Eer is geen spelletje. Eer is een basiswaarde hoe je met de werkelijkheid omgaat. En als jij die werkelijkheid vergeet, dan blijft misplaatste koppigheid over. Met consequenties.

Door jouw eer, door Polyneices te begraven, daag je mij nu uit.

Antigone

Ik wil je niet uitdagen.

Creon

Het is toch ongelooflijk dat jij, Antigone, denkt boven de wetten te staan en daar nog trots op bent ook. Zullen we voortaan wetten maken die voor iedereen gelden behalve voor Antigone. Dat jij je eigen wetten mag maken. Of zullen we iedereen zijn eigen wetten laten maken. Want dat is wat jij wilt. Jij wilt zelf bepalen of een wet voor jou geldt of niet.

Ik ga toch niet voor de lol wat regels verzinnen.

Jouw broers hadden een afspraak. Ze zouden elk om het jaar regeren. Je weet dat ik dat van begin af aan een slechte regeling vond, maar dat hebben ze afgesproken. Ik was de oom. Ik had niks te zeggen. En eenmaal op de troon wilde Eteocles er niet meer af. Wat ik voorspeld heb. Dat is een probleem.

Maar dan ga je toch niet een stad aanvallen. Vecht het uit, haal er rechters bij, sla elkaar op de bek. Maar niet een hele stad meesleuren. Stel dat hij gewonnen had, hoe denk je dat het volk hem had onthaald. O, leuk, hoera, dankzij Polyneices hebben we weken geen eten gehad, zijn er overall branden, hebben honderden hun zoon verloren. Leve de koning.

Het was het domste wat hij had kunnen doen.

Ik moet hem straffen. Ik ben nou eenmaal de nieuwe koning.

Ik moet een signaal naar het volk sturen dat dit onder mijn leiding nooit zal gebeuren. Polyneices kan niet begraven worden. Hij was de vijand. Hij is de aanval begonnen. Hij is verantwoordelijk. Hij heeft honderden doden op zijn geweten. En die mensen eren wij niet.

Antigone

Je hebt gewonnen. Je kan me met een zuiver geweten vermoorden.

Creon

Wat nou winnen. Jij maakt het persoonlijk. Alsof ik op jou uit ben. Ik moet een stad regeren.

Antigone

O. En dan kan je doen wat je wil. Maak me dood en de stad zal een betere plek zijn om te leven. Ik heb mijn broer begraven. Ik heb gedaan wat eervol is. Iedereen hier is het met mij eens. In hun hart. Maar hun mond blijft dicht. Uit angst voor jou.

Creon

En Eteocles. Hij vocht voor de stad. Hij heeft ons gered. Ga je hem nu beledigen door de vijand te eren?

Antigone

Zo zag mijn broer het niet. Dat weet ik zeker.

Creon

Jouw broer had zich aan de afspraak moeten houden.

Antigone

Eteocles had zeker gewild dat ik Polyneices zou begraven. Eer gaat boven familieruzies. Hij had het zelf gedaan als hij nog leefde.

Creon

Door die verdomde eer heb je nu bijna geen familie meer.

(Ismene komt binnen)

Ismene

Koning. Ik heb Polyneices begraven.

Wachter1

Onmogelijk.

Spindoctor

Hoezo, jij hebt Polyneices begraven.

Creon

Waar ben je mee bezig.

Ismene

Ik beken dat ik Polyneices heb begraven.

Antigone

Nee. Nee Ismene. Alsjeblieft lieve zus.
Ik snap wat je wil doen, maar dit gaat niet werken.

Spindocctor

Creon, dit is een opzetje. Als Ismene hem heeft begraven en Antigone heeft hem begraven wie heeft hem dan begraven.

Wachter1

We hebben Antigone gezien, we hebben haar gepakt.

Ismene

Het stormde. Jullie zagen geen gezichten. Alleen kleding. Gaan jullie haar veroordelen op kleding.

Antigone

Dit is onnodig. Het is al gebeurd. Het is goed zo.

Ismene

Stil Antigone. Creon. Je kan het niet zeker weten. Er is altijd twijfel. Antigone is de geliefde van Haimon. Je zoon.

Creon

Maar dan ben ik corrupt. Ik zeg tegen het volk dat Thebe me meer waard is dan mijn beste vriend. Als ik mijn zoon wil beschermen door te liegen wat is dat nog waard.

Ismene

Je liegt niet. Je twijfelt. Laat de twijfel toe.

Creon

Maar ze heeft het gedaan. Daar kan ik niet over twijfelen.

Ismene

Ik geef je de opening om Antigone te sparen, je zoon zijn geliefde te laten houden en je hoeft je decreet niet in te trekken.

Spindocctor

Creon we moeten praten.

Creon

Ik kan dit niet. Ik ben de nieuwe koning. Ik wil helder zijn. Eerlijk. Polyneices was de vijand. Die eren we niet. En Antigone heeft hem begraven.

Ismene

Voor jou is alles helder. Simpel. Jij kent geen onmogelijke keuzes. Maar Antigone is de aanstaande bruid van je zoon. Kies je ervoor je zoon Haimon zijn bruid af te nemen?

Creon

Dat heeft ze zelf gedaan. Ik ontnem niemand iets. Zij heeft gehandeld. Zij wil dood. Sluit Antigone op. Nu is ze nog dapper maar eenmaal in de cel zal ze proberen te ontsnappen. Niemand wil echt dood. Zelfs geen held.

(Antigone en Ismene wachter 1 en spindoctor Af)

4

(Creon en Haimon en spindoctor)

Creon

Haimon, je hebt gehoord wat er met Antigone gaat gebeuren. Ze is veroordeeld en zal gestraft worden. Ben je nu kwaad op mij? Krijgen we ruzie of snap je dat ik niet anders kon.

Haimon

Kom op Creon, ik ben je zoon. Wat wij hebben gaat toch veel verder dan een huwelijk. Ik ken je al mijn hele leven. Je hebt me opgevoed. Gevormd. Hoe zou een vrouw die ik pas zo kort ken dat kunnen evenaren?

Creon

Goed te horen Haimon. Het is zo belangrijk dat we elkaar vertrouwen, op elkaar kunnen bouwen. Het is al moeilijk genoeg een stad te regeren. Als er dan ook nog allerlei extra dingen spelen en gevoelens en emoties. Vrouwen zijn geweldig. Heerlijk. Maar onze eerste taak is het regeren. Als we dat ondergeschikt maken aan toevallige gevoelens dan is alle stabiliteit toch weg. Een stad floreert alleen bij stabiliteit. En dat kunnen alleen wij geven. Ik bedoel, sommige dingen zijn wat ze zijn. Die hebben een natuurlijke weg. Zoals jij en ik. Jij bent mijn zoon. Mijn opvolger. Mijn vlees en bloed. Jij zorgt ervoor dat er vertrouwen is in de toekomst. Jij bent als het ware mijn verlengde in de tijd. Wij zitten aan elkaar vast. Als elke vrouw daar zomaar tussen kan komen is het gedaan met de stad. Zo velen zullen lijden, onnodig, als wij ons teveel gelegen zouden laten liggen aan een vrouw. Daar moeten we boven staan. Daar staan we ook boven. Dat bewijs je mij nu. Jij staat achter me en dat maakt ons sterk. Dat laat de vijand zien dat we onverslaanbaar zijn. Ik weet dat het je pijn doet, maar het is een klein offer voor de grootste zaak. Antigone heeft als enige, als enige, de wet gebroken. Gelukkig hebben we haar aard gezien voordat er een huwelijk heeft plaatsgevonden.

Het volk ziet dat wij schouder aan schouder de juiste beslissing durven te nemen. Hoe pijnlijk ook.

Ze zullen van ons houden. Ze zien een zoon die achter zijn vader staat. Diep in het hart wil een volk een sterke leider. En ja, bij vlagen een harde leider.

Want dan weet het dat het geleid wordt. Dat is de natuurlijke orde. Dan weet het dat er geen twijfelaar aan de macht is. Je komt uiteindelijk verder als je een pad kiest en doorloopt dan bij elke kruising te twijfelen en terug te gaan.

Als wij twijfelen, twijfelt het volk. Als het volk twijfelt zullen de opportunisten winnen. En waar de opportunisten winnen volgt onherroepelijk chaos en anarchie.

Diep in het hart weet het volk dat er iemand is die de bevelen geeft en dat ze moeten luisteren. Ze morren wat, ze discussieren, maar ze zullen luisteren. Ze willen luisteren.

En dat is onze grootste kracht. Wij durven te leiden. En daar komt geen vrouw tussen.

Haimon

Vader, je hebt gelijk. Je bent de koning. Je bent de leider. Je ziet scherp waar het volk soms faalt. En ik ben je zoon. Jouw briljante geest zit ook in mij. Ook ik zie scherp.

En dat niet alleen. Ik kan dingen horen die jij niet hoort. Sommige mensen zijn bang voor je. Voor je macht. Zo is het volk. Dat is ook goed, ze moeten vrezen. Voordat je het weet ben je hun maatje. Noemen ze je bij je voornaam. Het verschil tussen ons en het volk moet er zijn. Anders kunnen we niet regeren.

Maar ik regeer niet. En dat maakt mijn positie uniek. Ik sta als het ware tussen partijen in, omdat ik nog geen partij ben. Ik weet alles wat er gezegd wordt. In de kroegen, in de straten, in de huizen. Wat ze fluisteren, wat dronken mannen op straat schreeuwen. Ik hoor dat.

Het volk treurt om Antigone. Ze heeft haar broer niet aan zijn lot overgelaten na zijn dood. Dat raakt de mensen. Dat herkennen ze. Dat is het soort eer wat ze begrijpen. Ze leven met haar mee. Het volk vindt dat ze moet leven Creon.

Het doet er geen zak toe of het terecht is of onterecht. Ze voelen dat zo. Jouw volk voelt dat zo.

En ik hou van je. Dat weet je. Je bent mijn voorbeeld. Mijn vader. Ik sta, wat je ook doet, altijd 100% achter je. Weet dat. Dankzij jou ben ik er. Je geeft me niks dan geluk. Je hebt me alles geleerd. En daarom spreek ik nu ook. Ik ben de enige die zo tegen je kan spreken en dus doe ik het. Zoals jij van me zou willen. Dat ik eerlijk ben tegen mijn vader. Wie op zo'n moment niet eerlijk is, is een lafaard.

Wijsheid is ook luisteren. Dat heb jij me geleerd. De grootste opgave die wij misschien als leider hebben is je niet te laten verblinden. Voor je het weet denk je dat alles wat je doet het juiste is. Omdat iedereen om je heen ja knikt. Dat gaat op je inwerken. Langzaam, onopgemerkt, kruipt het in je. Je

denkt dat je onfeilbaar bent. Dat elke gedachte de juiste is. Elk schot raak. Je weet waar ik het over hebt vader.

Je moet kritisch blijven. Alleen zo kom je verder. Anders maak je fouten. Soms moet je mild zijn. Als je negen keer slaat heeft de tiende slag geen uitwerking meer. Juist een andere kant laten zien is wat je groter maakt. De hoogste bomen worden zo oud omdat ze soms met de storm mee buigen.

Dat is een uitzonderlijke kracht. Het hardste materiaal wat ook nog buigzaam blijkt.

Kijk naar je woede. Als een vorst. Beoordeel jezelf. Ik ben jong, dat weet ik, maar dat maakt wat ik zeg niet minder waar. Niemand weet alles en wijsheid is dat nou juist te beseffen.

Creon

Ga jij me nu de les lezen? Ga jij me vertellen hoe ik moet regeren? Dit is ongelooflijk. Je bent mijn zoon. Half mijn leeftijd.

Haimon

Dit heeft niks met leeftijd te maken. Juist omdat ik je zoon ben moet je luisteren. Het is je eigen bloed wat spreekt. Kijk niet naar leeftijd of afkomst. Luister en beoordeel me op wat ik zeg.

Creon

Ik hoor heel goed wat je zegt. Ze geeft alle eer aan een vijand van de stad. En ook nog nadat ik het verboden had. Maakt het dan niets meer uit wat ik bepaal. Of wat Polyneices gedaan heeft. Ik word debiel geloof ik.

Haimon

Ik zeg alleen dat het volk van Thebe er anders over denkt.

Creon

Nou, ze doen maar. Lekker laten denken. Hebben ze wat te doen. Hebben ze wat anders om over te zeiken dan de prijs van het graan. Het hele idee van leiderschap is toch dat we onze eigen koers bepalen.

Haimon

Ik zeg alleen..

Creon

Ik geloof dat ik niet meer zo geïnteresseerd ben in wat jij zegt. Komt het misschien in dat jonge onafhankelijke hoofdje van je op dat je ook eens naar je vader zou kunnen luisteren. Alles wat je mij verwijt, tot die buigende bomen aan toe, geldt nog meer voor jou. Je bent net uit de luier en je denkt dat je het beter weet. Dit is niet te geloven.

Haimon

Ik weet niks beter. Ik zeg niet wat je moet doen ik geef je informatie.. De stad behoort niet alleen aan jou maar ook aan de mensen. Ik geef maar even door hoe ze denken. Altijd handig als je beslissingen moet nemen.

Creon

Je bent verliefd. Je vecht aan de kant van die vrouw.

Haimon

Zie je niet dat ik je wil helpen? Ik bedoel hier niks slechts mee. Maar goed, ga je gang, ik heb gesproken.

Creon

Ik heb gesproken. Ik heb gesproken. Je lijkt wel een koning. Ik heb gesproken.

Haimon

De mensen zijn het eens met Antigone. De doden begraven is een recht. Een erekwestie.

Creon

Nou, 1 ding. Jij gaat niet met die verraadster trouwen. Laat je vader daar heel erg duidelijk over zijn. Mijn bloedlijn gaat niet vervuild worden door die vrouw.

Haimon

Moet ik nu kiezen. Kiezen tussen mijn grote liefde en mijn vader. Help me.

Creon

Het is niet in mijn handen. Ik ben niet verantwoordelijk voor wat zij gedaan heeft.

Haimon

Dus dat is het. Je bent net koning en je laat je eigen zoon vallen. Ik hoop dat ik nooit zoals jij zal worden.
(Haimon af)

Spindoctor

Creon. Je zoon is woedend. Dit begint behoorlijk uit de hand te lopen.

Creon

Zo ken ik hem niet. We waren het altijd eens. Komt dat door die vrouw dat hij zo is geworden.

Spindoctor

Dus je gaat Antigone echt doden.

Creon

Straffen. Ik moet haar straffen.

Spindoctor

Hoe ga je Antigone straffen? Ik denk dat het volk tegen steniging is. Sluit haar op. Sluit haar heel lang op.

Creon

Ik ga haar niet doden. Niet met deze handen. Niemand zal ooit kunnen zeggen dat ik haar vermoord heb. Ze wordt naar een grot gebracht. Kan ze nadenken. Ze gaat naar een grot met eten en drinken. En die grot gaat dicht.

5

Antigone

Ik begrijp dat jullie me wegbrengen. Jullie moeten wel. Het is jullie werk. Je bent trouw aan Creon. En dat is goed. Zonder trouw valt alles uiteen. Trouw is een goede eigenschap. De een maakt schoon, een ander bakt brood. Jullie voeren bevelen uit. Maar je kiest er wel zelf voor hè. Je bent nooit gedwongen wachter te worden. Niemand verplicht de bakker te bakken. Vergeet dat niet. Jullie hebben er voor gekozen dit soort werk te doen. Dat is het mooie van een keuze. Je kan het ook niet doen.

Wachter 1

He, wil je dood. Wil je dood.

(pakt Antigone, drukt haar in emmer water. Lang)

Doe dat nou niet. Als wij het niet doen doet een ander het. Dit heeft niks met ons te maken. Ik moet ook werk hebben. Je zou toch gestenigd worden. Dat wist je. Er was een wet, jij hebt hem gebroken. Klaar.

Antigone

Daar ben ik trots op. En iedereen is trots op mij. De mensen staan achter me. Jullie zouden achter me moeten staan. Iedereen vindt dat je je eigen broer moet kunnen begraven.

Wachter 2

Wij staan helemaal nergens. Wij voeren besluiten uit.

Antigone

Doe het dan snel. De straf is geloof ik nog niet helemaal tot me doorgedrongen. Kijk ik wist dat ik gestenigd zou worden. Dat heb ik me zelfs voorgesteld. Wist je dat? Dat doe je toch. Je loopt het door in je hoofd.

Je stelt je voor hoe je zal voelen als ze je ingraven, je stapt in een kuil en je voelt alle aarde om je heen. Die wordt aangedrukt. Machteloos zit je vast in de grond.

Je ziet de mensen met stenen. Niet zulke grote stenen. Niet zo groot dat je in 1 keer verdoofd bent of dood. Kleine stenen. Middelgrote stenen. Kinderen met stenen. Ze weten niet wat ze doen. Je ziet de gezichten, de stenen. Dan een kap over je hoofd. Je hoort de eerste steen naast je in het zand. Even hoop je dat iedereen mis gooit. En dan pats, op je hoofd, past, tegen je slaap. En dan is het even stil. En weer een steen. En weer een. Een regen van kleine stenen. Je wordt langzaam licht in je hoofd. Alsof het went. Het maakt niet meer uit, Gooi maar. Gooi maar. En dan zak je weg.

Als je het bedenkt dan heb je het al een keer meegemaakt. Dan is het misschien minder erg. Zoiets.

Wachter 2

Een collega van mij moest een keer een kist opgraven. Die vent was al twee weken dood, maar er was ruzie over een gouden ketting die in het graf lag. Hij graaft die kist op, stinken, verschrikkelijk. Hij breekt het deksel eraf, zag hij dat aan de binnenkant van het deksel het hout helemaal was gesplinterd. Ze dachten dat er iemand in het graf was geweest en het deksel er omgekeerd op had gedaan. Maar die ketting was er nog. En toen zagen ze dat die vent de kootjes van zijn vingers had afgeschraapt om door het hout heen te komen. Hij is waarschijnlijk gewoon doodgebloed. Ze denken dat hij wel twee dagen heb liggen krabben.

Levend begraven worden lijkt mij het ergste. Dat je in een kist ligt, en dat je je ogen opendoet en langzaam beseft wat er aan de hand is. Dat je weet dat je doodgaat. In zo'n kleine ruimte. Alles donker.

Wachter 1

Nou, mij mogen ze in de fik steken als ik ga. Dat ik dat in ieder geval zeker weet.

Antigone

Dat gaan jullie toch ook met mij doen. Wat is het verschil. Misschien is dit wel erger. Ik zit in een grot, in het donker. Helemaal niks. Geen geluid. Geen zon. Niks. Ik kan de dood zo lang uitstellen als ik wil. Ik word toch ook levend begraven. En natuurlijk, iedereen weet dat je dood gaat. Maar nooit wanneer, nooit hoe. Die zekerheid is bizar. Onmenselijk. Dit is toch geen straf.

Denken jullie er wel eens over na of iets een redelijke straf is? Omdat ik mijn broer heb begraven wordt ik in een grot opgesloten. Dat gaat toch nergens over. Ik heb niet eens iemand vermoord. Ik heb een dooie begraven. Een dooie! Dat is iets wat er niet meer is.

Wat zal het met me doen, als ik daar in het donker in die grot zit. Zal ik gaan eten?

Je gaat denken aan het zonlicht. Aan je vrienden. Hoop. Ik denk dat je toch hoop hebt dat er iets gebeurt.

Creon kan veranderen. Het volk kan in opstand komen. Haimon kan me redden.

Hoe kan je hier mee leven? Hoe kan je ooit nog gelukkig zijn terwijl je weet dat je iemand in een grot hebt opgesloten. Jullie gaan me toch gewoon vermoorden. In de strijd vermoord je iemand omdat hij jou anders vermoordt. Je moet wel.

Jullie weten dat je me vermoordt. Levend begraaft. Elke dag dat je hier buiten rondloopt, met je vrouw, weet ik veel met je kinderen speelt, met je vrienden feest, zal je even aan mij denken. Het geweten werkt door.

Wachter2

Ik denk dat ik die vent nooit begraven had. Als tussen gelijk hebben en gelijk krijgen de doodstraf staat kan je het gelijk krijgen maar beter aan de kat overlaten. Zei mijn vader altijd. Kom we gaan.

Antigone

Soms vraag ik me wel eens af. Hebben wij mensen zoals Creon nodig. Zulk soort leiders. Zouden wij als mensheid uitsterven als er niet zulke mensen waren. Hebben we die hardheid nodig of zo.

Of vindt Creon het gewoon fijn. Is dat wat totale macht met je doet. Dat je de ergste besluiten neemt en dat je ze zelfs fijn vindt.

Is macht zo lekker. Ja? Is het zo plat. Dat ik daarom sterf.

En jullie weten dat ik gelijk hebt. Je weet het. Het recht staat aan mijn kant.

Creon

(Komt aanlopen) Ik heb dit gedaan voor onze stad.
Heb je spijt.

Antigone

Heb jij spijt. Je gaat iemand leven begraven. Je raakt je zoon kwijt.

Creon

Als ik over alle consequenties van al mijn beslissingen nadenk verlam je. Wat je ook beslist, iemand wordt er slechter van. De truc is dat je voor jezelf weet, verantwoordt, dat je de juiste beslissing hebt genomen. Met alle kennis en kunde die je op dat moment hebt. Alle individuele belangen afwegen is onmogelijk als je een stad regeert. Dus baseer je een beslissing op je eigen wijsheid. En in eer en geweten kan ik niet anders zeggen dat Polyneices een vijand was.

Antigone

Je vergist je. Je ego wint het van je mededogen.

Creon

Je wilt dat ik je vergeef.

Antigone

Er valt niks te vergeven. Ik heb niks fout gedaan.

Creon

Dus.

Antigone

Ik zie in jou niets kwaads. Je kan niet anders. Je denkt dat je het juiste doet. Dat is wat je bent. Je geest, je opvoeding. De omstandigheden. Jij hebt niet het gevoel dat je iets slechts doet. Misschien achteraf. Later. Als je je zoon nooit meer ziet. En je denkt, was dat hele graf van Polyneices nou zo belangrijk. Maar nu kan je niet anders. Nu is het juist wat je doet. En het was juist wat ik deed. Wij tappen uit hetzelfde vaatje. Ik ga voor een hoger doel, eer. Jij gaat voor een hoger doel, de stad.

Creon

Je hebt je plek met ons in de stad verspeeld. En wat je verder in die grot doet is jouw zorg. Zelfmoord of blijven leven. Je doet maar.

Antigone

Zeg tegen Haimon dat ik van hem hou.

6

Haimon, Ismene, Wachter1 en wachter2.
Wachters vastgebonden.

Haimon

Waar is Antigone. Welke godvergeten grot hebben jullie haar gedumpt.

Jij weet het. (kijkt naar wachter1)

(Slaat op ritme in gezicht wachter2) Waar hebben jullie haar gedumpt.

Wachter 2

Ik weet het niet. Ik weet het niet.

Haimon

Nee. Maar hij wel. Jij weet het.

Ismene

Waar is mijn zus. Waar is mijn zus. In welke grot zit ze. In welke grot.

Wachter1

Ik kan niks zeggen. Ik heb trouw gezworen aan de koning. Als ik wat zeg ben ik dood. De anderen zullen mij doden.

(Haimon martelt wat.)

Ismene

Asjeblieft, stop Haimon. Dit is....zeg het nou man. Waar is Antigone.

Wachter1

Ik kan niks zeggen. Ik kan niks zeggen. Ik kan niks zeggen.
Martel mij dan.

Haimon

Nee, dan kan je straks niks meer zeggen.

Wachter2

Ik weet het niet.

Haimon

Je hoeft het ook niet te weten. Als hij het maar weet. Ik heb het beloofd. Ik heb beloofd haar te redden.

(En we martelen weer verder)

Ismene

Haimon, stop. Stop ermee. Je doodt hem straks nog.

Haimon

Wil je weten waar ze is. Ja. Je wilt het toch weten.
(Martelen)

Ismene

Zeg het nou. Zeg het nou gewoon.

Haimon

O ja, dat gaat werken. Wat denk je nou. Dat hij het dan opeens gaat zeggen.
(Martelt weer, wachter2 reageert niet meer)

Wachter1

Ok. Ik zal de weg wijzen.

7

(Op Tiresias, blinde ziener)

Creon

Goed je te zien Tiresias. Ik had je niet verwacht. Maar altijd goed je te zien. Je komt me helpen.

Tiresias

Dank je Creon. Er is zoveel onrust. Ik heb van je gedroomd.

Creon

Je raad is altijd goed geweest. Ik luister graag naar je.

Tiresias

Zonder mij was de stad er niet meer geweest.

Creon

Je bent ziener. Je geeft raad. Goede raad. Ik heb hem opgevolgd omdat ik het een goede raad vond. En we hebben dappere strijders. Daarom is de stad gered.

Tiresias

Je speelt met vuur Creon.

Creon

Ik speel niet. En misschien is er geen vuur.

Tiresias

Het is veel groter dan je denkt.

Creon

Ik luister. Hangt er iets slechts in de lucht.

Teiresias

Goed, slecht, het hangt ervan af of je mijn raad opvolgt.

Creon

Ja, ja, ik weet het, je geeft goede raad. Gaat het over Polyneices?

Tiresias

Je gaat te ver Creon. Ik heb een droom gehad. Ik zag vogels in grote aantallen vliegen. Ze gingen niet naar het zuiden, ze trokken niet weg om later terug te keren. Ze vlogen naar elkaar toe. Ze vochten in de lucht. Ze vielen elkaar aan, ik heb nog nooit zoiets gezien. Overal vielen ze op de grond, plof, plof, halve vleugels, bloed, ze zongen niet. Ze krijsten. Ze waren alleen bezig elkaar kapot te maken. Vogels die andere vogels aanvielen werden aangevallen, vogels die al halfdood dwarrelden werden de darmen uit het lichaam getrokken. Het regende vogels en bloed en pootjes en veren. Er werden ogen uitgepikt. Blinde vogels pikten andere vogels op de tast

dood. Ik probeerde het te stoppen. Ik offerde op het heilige altaar maar alles wat ik op het altaar legde werd zwarte slijmerige massa die stonk naar dood. Mijn offers werden door het altaar geweigerd. Ik zag geen voorspellingen meer. Ik zag alleen stinkende gore zwarte drab die als een vloeibaar monster alles op zijn weg ziek maakte en verteerde.

Creon

Dat klinkt als een nachtmerrie.

Tiresias

Je zit fout Creon. En niks kan je meer redden. Je had Polyneices met rust moeten laten. Je hebt een dode onteerd. Je hebt de vrouw die hem probeerde te redden levend laten begraven. De vogels vermoorden elkaar omdat ze zich vol hebben gepropt met het vet en het bloed van een dode. Die onder de grond had moeten liggen. Mijn offers worden geweigerd. Je staat alleen. Je hebt een kolossale fout gemaakt. Misschien je laatste. Hoe stom kan je zijn. Hoe koppig. Ga je nou je geluk laten hangen van een dooie? Je gaat een dooie nog een keer vermoorden en dan voel je je goed. Kap ermee. Dat is mijn raad.

Creon

Soms ben je een zeur. Een vriend maar ook een zeur. Je praat met de tong van het volk. Je waait lekker met alle winden mee. Iedereen weet opeens precies wat ik moet doen. Mijn zoon, zijn aanstaande vrouw Antigone, Ismene, jij. De balans hoeft maar even over te slaan naar een meerderheid en uit angst rent iedereen erachter aan. Jullie stoppen met denken!

Dat is de tirannie van de meerderheid.

Je komt hier met een advies. En ra ra ra, het is precies wat iedereen wil horen.

Kijk naar mij en je ziet een leider die ergens voor staat.

Tiresias

Mijn raad is altijd goed geweest. Het is wijs...

Creon

Het is wijs te leren. Ja, helemaal mee eens. De laatste tijd zijn er opvallend veel mensen die me dat vertellen. Ik heb nu geleerd een keertje niet naar je te luisteren.

Tiresias

U zult er niet gelukkiger van worden.

Creon

O, nu ben je ook al met mijn geluk bezig.

Tiresias

Beledig me maar.

Creon

Waarom zou ik jou beledigen? Alleen omdat ik niet blindelings doe wat je zegt.

Ach man, jullie zijn allemaal op geld uit.

Tiresias

Ja, soms zijn we net vorsten.

Creon

Je bent slim. Maar dat moet je ook wel zijn om de boel steeds weer te bedriegen.

Tiresias

Ik zeg u wat ik weet. U zult er geen baat meer bij hebben. Daarvoor is het denk ik te laat. Ik ben niet omgekocht.

U heeft mij beledigd terwijl ik alleen raad kwam geven.

U heeft iemand levend begraven.

U houdt een dode van de goden weg.

U heeft de woede van het volk op de hals gehaald.

U wordt gehaat in alle andere steden.

U gaat een familielid verliezen.

U gaat spijt krijgen.

(AF)

Creon

Haat. Dikke vette haat. Wat moet ik hier mee. Toegeven is zwak.

Gewoon zwak. Maar hij heeft zo vaak gelijk. Wat heb je aan raad van iemand die altijd gelijk heeft. Laat hij lekker de stad regeren als ie het zo goed weet. Ik ben toch de leider om zelf te bedenken wat ik moet doen.

Ik heb haar toch nooit willen stenigen. Willen begraven. Waarom is de dreiging met een straf niet genoeg. Waarom moeten mensen altijd testen of je sterk genoeg bent.

De straf is een manier om duidelijk te maken hoe ik erover denk. Een middel. Dat het belangrijk voor me is. Het gaat niet om het uitvoeren van de straf.

Haaaat!

Ok.

Ok.

Ik ga haar redden. Ik heb haar begraven, ik ga haar redden.

God mag weten wat er daarna gebeurt.

8

Spindoor

Wat voor nieuws heb je. Goed of slecht?

Wachter1

De koningin moet het eerst horen.

Spindoor

He, laat mij dat maar beslissen ja. Ik moet alles weer gladstrijken.

Wachter1

Ik huiver om het te vertellen. Heb je iets te drinken.
Een dode in de familie. Zijn vrouw Eurydike moet het weten. Is ze hier?

Spindoor

Ik laat haar halen.

(Iedereen wacht)

Spindoor

Ok. Dit trek in niet.

Wachter1

Mijn opdracht is het aan Eurydike te vertellen.

Spindoor

Dan oefen je maar op mij. Ik ben goed in slecht nieuws gesprekken.

Wachter1

Uw man leeft.

Spindoor

Mijn man.

Wachter1

Creon is ok. Uw zoon. Haimon. Hij,....

We zijn naar Antigone gerend om haar weer uit te graven. Creon was van mening veranderd. We kwamen aan bij de grot en hij was open. We dachten dat iemand Antigone had uitgegraven. Creon liep voorop en schreeuwde Antigone, Antigone. Maar er was geen reactie. Bij de opening van de grot hoorde we geluid. Creon pakte een fakkel en liep naar binnen. Ik liep vlak achter hem. We zagen Antigone. Ze hing aan haar eigen jurk. Ze had een strop gemaakt en zichzelf opgehangen. En naast haar stond Haimon. Je zag aan de knik in haar nek dat ze dood was.

Hij draaide zich om, het leek wel vertraagd, en zag zijn vader. De haat spuugde uit zijn ogen. Hij trok zijn zwaard en rende op ons af. Hij wilde Creon aanvallen. We trokken Creon achter ons, dat is ons werk, en trokken onze zwaarden. Hij stopte, keek ons aan en liep terug naar Antigone. Creon

riep nog tegen Haimon om vergeving, hij smeekte hem terug te komen. Maar Haimon hief zijn zwaard sneed in 1 beweging Antigone los. Ze viel op de grond. Hij hief zijn zwaard en hakte in zijn eigen buik. Haimon is dood. Antigone is dood. Ze lagen daar samen.

Creon (Zoon in armen)

Mijn zoon. Hij heeft zelfmoord gepleegd.

Wat een offer moeten wij brengen voor onze stad. Houdt het dan nooit op? Door Polyneices ben ik mijn zoon kwijtgeraakt.

Hij en zijn bende valt de stad aan. Hij wilde zo graag koning worden. En nu ben ik mijn zoon kwijt.

We moeten onze vijanden opsporen. Alle aanhangers van Polyneices hebben dit op hun geweten. Iedereen die verdacht is moet worden opgepakt. We zullen ze dwingen te spreken. We zullen elk spoor nagaan, elke steen omkeren. We zullen ze keihard aanpakken en voor eens en voor altijd zullen we ze uitroeien. Zodat Thebe weer de vredige stad kan worden waar we recht op hebben.

Geen huis slaan we over geen man wordt met rust gelaten. Wij zullen overwinnen!

Voor onze stad. Voor onze kinderen.